

DÉLVIDEK

ZOMBOR, II. ÉVFOLYAM, 15. SZ.
Csbás Benő u. 3. 1942. JANUÁR 20.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.05f

KEITEL VEZÉRTÁBORNAGY MEGÉRKEZETT BUDAPESTRE

A japánok elvágták a Szingapurhoz vezető vasutat és megszállták a szigeterődnek vizet szolgáltató vízműveket — Közvetlenül küszöbön áll Szingapur ostroma — Az északi arcvonalon folytatódnak a heves harcok, az afrikai partok előtt elsüllyedt egy angol csapatszállító hajó — Argentína és Chile szembefordul a washingtoni törekvésekkel

Japán valamennyi keletázsiai arcvonalon fokozódó lendülettel és mindnagyobb erővel folytatja támadásait és törli meg az angol-amerikai ellenállást. A maláji félszigeten a tulajdonképei döntés

KEITEL VEZÉRTÁBORNAGY

már megtörtént és Johore tartományban márcsak tisztogató jellegűek a hadműveletek. A japán csapatok felsorakoztak Szingapur megrohanására. Angol részről kilátástalannak tartják a helyzetet, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy a szingapuri polgári hatóságok arra kérték a katonai parancsnokságot, rendelje el, hogy a katonaság feltétel nélkül adja fel Szingapurt, hogy elkerüljék a háború rombolásait. Kétségtelen, hogy az angolok megkísérik a fontos szigeterőd megvédését, az is kétségtelen azonban, hogy Szingapurt nem tudják sokáig tartani.

A japánok Burmában is nagy eredményeket értek el. Myitta elfoglalása után most megszállták Tavoy-t is, amely a bányavidék központja és értékes légitámaszpont. Alsó-Burmában mindenütt visszavonulnak az angolok és ezt a japán hadsereg számbeli és felszerelésbeli fölényével indokolják. A Fülöp-szigeteken nem csökkent a japánok lendülete és megindult az elfoglalt területek megszervezése. A légi erők sorozatos támadásokat intéztek Mindanao és Cebu szigetek, a corregidori erőd, valamint az upomerániai és jávai ellenséges támaszpontok ellen.

A német sajtó

nagy érdeklődéssel fordul a riói értekezlet felé és bő megjegyzéseket fűz a tárgyalásokról szóló jelentésekhez.

A német sajtó egyöntetű megállapítása szerint az amerikai államok értekezlete egyre fokozódó washingtoni nyomás alatt folyik. A Völkischer Beobachter szerint kétségtelen, hogy Délamerika teljes egészében semminemű szaktitást nem akar a tengelyhatalmakkal és Keletázsiával, mert tudatában van annak, hogy ezzel eljárszaná jövőbeni kilátásait. Roosevelt ezzel szemben a konferenciára kiküldött Welles feryegetéseivel és minden más eszközzel igyekszik odahatni, hogy a dél-amerikai államok szakítsanak meg minden összeköttetést Európával és Japánnal.

A Berliner Börsenzeitung meg-

állapítja, hogy a riói értekezlet döntő szakaszába lépett. Ugylát-szik, hogy Délamerika önállósági akarata erősebb, mint az Észak-amerikai Egyesült Államoktól való félelem.

Általános a vélemény egyébként, hogy Washington most már nem tudja arra kényszeríteni a dél-amerikai államokat, hogy hadbalépjenek, az azonban a lehetőségek sorába tartozik, hogy a dél-amerikai államok esetleg megszakítsák a diplomáciai kapcsolataikat a tengelyhatalmakkal. Argentína, Brazília és Chile továbbra is szilárdan ellenáll a washingtoni törekvéseknek, míg a középeurópai államok az USA-nak kedvező magatartásra akarják rábeszélni a konferencia résztvevőit.

Ára 10 fillér

Ötször

nagyobb összeget fordít az utak építésére és rendbetartására Zombor városa ebben az évben, mint amennyit az elmúlt huszonhárom év alatt összesen erre a célra fordítottak.

Igy szól a jelentés, amely a költségvetés egyes tételeit ismertette a városi diszközgyűlésen. A fejlődésben elmaradt város nagy léptekkel halad a fejlődés útján, hogy behozza azt, amit önhibáján kívül elmulasztott. A mulasztás nagy, mert az elmúlt 23 év volt a városok történetében a fejlődés kora. Ezt az időszakot azonban nem tudta kihasználni Zombor. Elmaradt, elbalkániasodott. Talán nincs egy alföldi város sem, amelynek ilyen rosszak volnának közele, mint éppen Zombornak.

A költségvetés, amely a takarékoság jegyében készült, lehetővé teszi a város gyorsított fejlődését. Emelett azonban szigorúan reális. A pótlódó mindössze száz százalékos.

Zombor fejlődése már mindenféleképpen biztosítottnak látszik. A vármegye ősi székhelye nagy jövő elé néz. Mindenekelőtt azonban legfontosabb kérdését, a lakáshiányt kell megoldani. A költségvetés egyes részletei még nem ismeretese a nyilvánosság előtt, de reméljük, hogy a lakáshiány leküzdésére is gondoltak annak összeállításánál.

Valószínű, hogy szerepel a tételek között a vízvezeték is és a város csatornázása. De régi fájó sebe a zomboriaknak a villanytelep is. Reméljük, hogy a 23 év mulasztásainak legalább minimális százalékát sikerül majd pótolnunk ebben az évben.

A R E N A M O Z I

SZOMBAT—SZERDA

Jacobi Viktor világhírű operettje filmen!

Leányvásár

Főszerepben:

SZELECZKY ZITA, SÁRDY JÁNOS,
KISS MANYI, LATABÁR KÁLMÁN,
VASZARY PIRI, BILICSI TIVADAR

Pótműsor: a legújabb magyar és olasz hiradó

Előadások kezdete: hétköznap 6.15 és 9. va-
sár- és ünnepnap 3.30. 6.15 és 9 órakor.NEMZETISZOCIALISTA PÁRT ALAKULT
SVÉDORSZÁGBAN

Stockholm, január 20.

Svéd Nemzeti Szocialista Párt néven új
párt alakult Stockholmban. Az új párt erélyes-
hangu felhívással fordul a svéd néphez. A fel-

hívás szerint a svéd nép zsidó járom alatt nyög és a többi ugynevezett nemzeti párt csekély öntudattal és elégtelen elszántsággal harcol. A nemzetiszocializmus és a többi germán néppel való vérrokonság tanúsítására az új párt a horogkeresztet fogadta el jelvényül.

AZ AMERIKAIK MÉG MINDIG NEM REN-
DEZTÉK ST. PIERRE ÉS MIQUELON SZIGE-
TEK KÉRDÉSÉT

Vichy, január 20.

Haye washingtoni francia követ utasítást kapott kormányától, hogy tegyen újabb lépést Hull külügyminiszternél Saint Pierre és Miquelon degaullisták által megszállt francia szigetek ügyében. Ezt a kérdést még mindig nem rendezte elfogadható módon az amerikai kormány. A francia követ és Hull ebben az ügyben megbeszélést folytatott, amely már a hetedik a szigetek megszállása óta. (MTI)

Szingapur feltétel nélküli
feladást követelika polgári hatóságok a katonai
parancsnokságtól

Róma, január 20.

A Messagero közli a tokiói rádió jelentését, mely szerint a Szingapurt védő brit katonák számát katonai körökben hatvanezerre becsülik. Abból a körülményből, hogy Wavell tábornagy főparancsnok Szingapurból Jávára helyezte át főhadiszállását arra következtetnek, hogy maga az angol parancsnokság sem bíz a szigeterőd eredményes védelmének lehetőségében.

A Joimuri Simbum c. japán lap azon értesülését közli, mely szerint a szingapuri polgári hatóságok igyekeznek rábírní a katonai parancsnokságot, hogy Szingapurt feltétel nélkül adják

fel a japánoknak, ha a japán ostromló sereg eléri a várost és ezzel mentse azt meg a pusztulástól. (MTI)

A délamerikai államok szembe-
helyezkednek Washington
törekvéseivel

Rio de Janeiro, január 20.

(OFI) A pánamerikai értekezlet tegnapi ülésén előkészítő tanácskozások folytak. A vita akkörüli forog, megszakítsák-e a diplomáciai viszonyt a latinamerikai államok a tengelyhatalmakkal. Argentína továbbra is a legszilárdabban tartja álláspontját, s nem akar ilyen lépést tenni. Argentína szerint szó sem lehet a diplomáciai szakításról. Brazília erősen szorgalmazza, hogy ebben a kérdésben megegyezéses megállapodásra kerüljön sor, mert fontosnak tartja az egységes állásfoglalást. Chile nyíltan Argentína álláspontját vallja. Chilei részről hangoztatják,

hogy Chile különösen sebezhető. 4.000 kilométeres partvidéke van és legnagyobb kincsei olyan közel vannak a partvidékhez, hogy hajóágyúkkal sebezhetőek.

Argentína sürgeti az egységes rendőri intézkedést a rendbontó elemekkel szemben. A középamerikai államok azt követelik, hogy a spanyol állampolgárokat is terjesszék ki az ellenőrzést.

A francia hírszolgálati iroda valószínűnek tartja, hogy a konferenciát meghosszabbítják, tekintettel a sokrétű és nagyszámú megvitatandó problémára. (MTI)

Tripoliban nem szálltak partra az angolok

Berlin, január 20.

(NST) A Wilhelmstrassén olasz hivatalos körök cáfolatát ismertették egy angol jelentéssel kapcsolatban, amely szerint állítólag brit csapatok szálltak partra Tripoliban. Kijelentették, hogy ez a hír tulságosan ostoba és nevetséges, mintsem részletesebben cáfolni érdemes volna. Nyilván nem egyéb, mint egyik szokásos

angol-amerikai propaganda fogás, amellyel a rioi konferenciára akarnak hatást gyakorolni.

TÖRÖKORSZÁG 3 ÉVRE EMELTE
A KATONAI SZOLGÁLATI IDŐT

A török kormány az eddigi két évről három évre emelte a katonai szolgálati időt. (MTI)

Ujabb japán partraszállás Celebesz
északi részén

Tokió, január 20.

Hivatalosan közlik, hogy Celebesz sziget északi csucsán partraszálltak a japán csapatok. Japán megfigyelők véleménye szerint három napon belül teljesen japán kézre kerül a Szingapurral szemben fekvő maláji Johore tartomány. A japán hadműveletek teljesen elvágják az angol erők visszavonulási útját Szinga-

pur felé. Az itt körülkerített angol csapatokat 20.000 főre becsülik.

Szingapur ellen folytatja súlyos támadásait a japán légihaderő. (MTI)

CIANO GRÓF HAZAÉRKEZETT

A Magyarországi utjáról visszatért Ciano gróf külügyminiszter és kísérete kedden délelőtt

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

KEDD

SZERETLEK

Puccini „Bohémek” c. operája filmen.

Főszerepben:

EGGERTH MÁRTA, JEAN KIEPURA,
PAUL KEMP, THEO LINGEN

fél tízkor érkezett meg a római pályaudvarra, ahol meleg szeretettel fogadták.

Ciano gróf és a vele együtt Magyarországon járt olasz újságírók a legnagyobb meglepedés hangján nyilatkoztak magyarországi utjukról. Ciano gróftól lelkesen ünnepelte a pályaudvaron összeverődött tömeg. (MTI)

Japán önvédelmi harcot viv

Tokió, január 20.

Hori, a japán kormány szószólója kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy Japán ténnyekkel fogja megcáfolni az angolszász hatalmak rágalomhadjáratát. Kijelentette, hogy Japán nem fűti sem faji sem vallási türelmetlenség. Különösen nem felel meg a valóságnak az a hír, mintha a japánok ellenséges magatartást tanúsítanának a katólikus egyházzal szemben, amely sehohsem helyezkedett szembe a japánokkal.

Japán önvédelmi harcot viv az angol-amerikai törekvések ellen és egyetlen célja az ellenség törekvéseinek megállítás. (MTI)

Nagyjelentőségű spanyol-
francia megbeszélések

Madrid, január 20.

Serano Suner spanyol külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott Pietri francia nagykövettel. A megbeszélést hivatalosan nem adtak ki közleményt, politikai körökben azonban úgy tudják, hogy nagyjelentőségű kérdésekről esett szó.

Berlini vélemény a keleti
arcvonalon folyó
hadműveletekről

Berlin, január 20.

Illetékes katonai helyen megállapítják, hogy a keleti arcvonalon folyó német hadműveletek azt a célt szolgálják, hogy a hadsereget annak meggyöngyülése nélkül átsegítsék a szigorú téli hónapokon és olyan állásokat foglaljanak el, amelyek segítségével a legnagyobb sikerrel indulhatnak meg a tavaszi hadműveletek. Az ellenség ismétlődő támadásai során rendkívül sok embert veszít, ami értékes körülmény a német csapatok szempontjából, mert a most elvázó szovjet seregek hiányozni fognak a Szovjetnek a végső döntésnél. (MTI)

Átszervezik az angol kormányt
és a hadvezetést

A Neue Zürcher Zeitung londoni jelentése szerint Churchill hazatérése most már a legkomolyabb formában vetette fel az angol kormány átszervezésének kérdését. Valószínűnek tartják, hogy a súlyos kudarcok miatt a hadsereg vezetésében is nagy változások lesznek. (MTI)

Churchill hazaérkezése után a Fehér Ház hivatalos közleményt adott ki, mely szerint Roosevelt és Churchill megállapodtak a tengeri és szárazföldi katonai együttműködés módjaitól. (MTI)

ÁTVETTE HIVATALÁT AZ ÚJ OLASZ VEZÉR-
KARI FŐNÖK

Róma, január 20.

Ambrósio tábornok, az új olasz vezérkari főnök kedden átvette hivatalát. Ratta, lemondott vezérkari főnök a II hadtest parancsnoka lett. (MTI)

Keitel vezértábornagy megérkezett Budapestre

Bartha honvédelmi miniszter és Szombathelyi vezérkari főnök fogadta a német vendéget

Budapest, január 20.

Keitel Vilmos vezértábornagy a magyar honvédelmi miniszter egy évvel ezelőtti látogatásának viszonzására kedden délelőtt 11 óra 54 perckor különvonaton megérkezett Budapestre. A vendég érkezése alkalmából ünnepélyesen feldiszítették a keleti pályaudvart és a pályaudvar előtti teret.

Keitel vezértábornagy fogadására megjelent a pályaudvaron Bartha Károly honvédelmi miniszter, vitéz Szombathelyi Ferenc vezérkari főnök, a tábornoki kar több tagja és számos magasrangú tiszt. Német részről Jagow budapesti követel az élükön megjelentek a budapesti német követség mellett működő katonai attasék, és egy tiszti küldöttség.

A vezértábornagy különvonata 11 óra 54 perckor futott be a keleti pályaudvarra. A szalonkocsiból való kilépése alkalmával marsallbotjával üdvözölte a megjelenteket a német vendég, akit elsőnek Bartha honvédelmi miniszter, majd Szombathelyi vezérkari főnök üdvözölt. Keitel vezértábornagy melegen kezet rázott a fogadására megjelent előkelőségekkel, majd a német himnusz hangjai mellett ellépett a tiszteletere kivonult diszszázad előtt. A magyar himnusz tisztelegve hallgatta végig a német vendég. A pályaudvar előtti téren a nagy hideg ellenére nagyszámu közönség gyűlt össze, akik melegen ünnepelték a német vendéget.

A pályaudvarról Bartha honvédelmi miniszter kíséretében szállására hajtattott Keitel vezértábornagy.

Japán kézen az egész keletázsiai partvidék

Buenos Aires, január 20.

A sajtó londoni jelentései szerint arról számolnak be, hogy az angolok beismerik, hogy helyzetük a meglepően gyors japán előnyomulás folytán kilátástalanná vált a maláji félszigeten. Elismerik Londonban, hogy Japán a maláji félsziget hódításával kezébe kerítette Ázsia egész keleti partvidékét, és abban a helyzetben van hogy Keletáziában ott tesz partra csapatokat

ahol akar. Japán hatalmas fölényben van ember anyagban, páncélosokban és légierőkben, úgy hogy az angolok mindenütt kénytelenek visszavonulni. A japán sikerek folytán Szingapúr máris elveszítette eddigi jelentőségét és ennek kihatása van a többi arcvonalra is. Az angolokat meglepte a vilámszerű japán előnyomulás és maguk sem hisznek abban, hogy keletázsiai helyzetükön változtathatnak. (MTI)

A japánok elfoglalták a burmai szénbányavidék központját

Amsterdam, január 20.

Az angol hírszolgálat jelenti, hogy az angol csapatok kiűrtették a japánok pedig megszállták Tavoy városát, a burmai szénbányavidék központját.

Sanghái angol-amerikai körök közlése szerint a japán légierők sorozatos támadásokat vezetnek Holland-india legfontosabb szigete, Jáva ellen, ahol az új angolszász főhadiszállást felűtötték. (MTI)

Együttműködés a fülöpszigeti katolikusok és a japánok között

Tokió, január 20.

A fülöpszigeti japán katonai vezetők megbeszélést folytattak a manilai katolikus érsekek és 10 katolikus pappal a japán hatóságok és

a katolikusok közötti együttműködés tárgyában. Az érsek kijelentette, hogy a fülöpszigeti katolikusok együtt akarnak működni a japánokkal a béke helyreállítása érdekében. (MTI)

A német és olasz csapatok az utolsó tőlényig védelmezték az észak-afrikai állásokat

Berlin, január 20.

A Német Távirati Iroda katonai helyről nyert értesülése szerint a német zuhanóbombázók hatásosan bombázták az északafrikai sivatagban az állásaik felé előnyomuló brit páncélosokat és járműveket, valamint a sivatagi utakon táborozó ellenséges csapatokat.

A halfayai állások feladásával kapcsolatban hangsúlyozzák német katonai helyen, hogy a német és olasz csapatok példátlan szívóssággal

gal a legutolsó tőlényig és a legutolsó csepp vizig védelmezték a helyi állásokat. A védelem szilárdságát nem tudta megtörni az ellenség állandó tüzelése sem. Amikor azonban elfogyott a tőlény, az időjárási viszonyok miatt lehetlenné vált az utánpótlás, a szomjúságtól és éhségtől gyötört tengelycsapatok beszüntették az ellenállást. Előzőleg azonban megsemmisítették a fegyvereket és a felszerelést, úgy hogy használható fegyver nem jutott angol kézre. (MTI)

Nincs vasuti összeköttetés Leningrád és Moszkva között

Berlin, január 20.

Az angol propaganda azt jelentette, hogy Moszkvából Leningrádba érkezett az első élelmiszert szállító vonat. Illetékes német helyen megcáfolták ezt az alaptalan állítást és kijelen-

tették, hogy Moszkva és Leningrád között nincs összeköttetése a Szovjetnek, miután a németek teljesen körülfárva tartják Leningrádot és keletben van a Moszkvába vezető vasutvonal is. (MTI)

A Szovjet a szörnyű véraldozatok ellenére sem tudja megvalósítani kétségbeesett terveit

Berlin, január 20.

A német sajtó keddi számaiban Feodozia krimi város visszafoglalásának jelentőségét méltatja. Megállapítják a lapok, hogy ez a siker is bizonyítja, hogy a Szovjet nem tudja megvalósítani terveit, annak ellenére, hogy szörnyű véraldozatokat hoztak taktikai célkitűzéseinek megvalósításáért. A német fegyverek mindenütt megbuktatják a szovjet elgondolásokat. A szovjet hadvezetőség azt a kétségbeesett tervet kovácsolta, hogy minden áldozat árán nyomást gyakorol a német csapatok déli szárnyára.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint Feodozia visszafoglalása újabb fényes bizonyíték a világ előtt amellelt, hogy a német fegyverek meggátolják a szovjet tervek megvalósítását.

A 12 Uhr Blatt azt írja, hogy a szovjet kétségbeesett kezdeményezései sorra összeomlanak. (MTI)

Német hadijelentés

Berlin, január 20.

A vezéri főhadiszállás keddi hadijelentése közli, hogy Krim félszigetén, valamint a keleti arcvonal középső és északi részén folytatódnak az elhárító harcok.

A szlovák csapatok eredményes rohamvállalkozásokkal véres veszteségeket okoztak az ellenségnek.

A német légierők sokszor a legsúlyosabb időjárási nehézségekkel küzdve is eredményesen támogatták a hadműveletet. Légibombákkal megszakították a murmai vasutvonalat és felgyújtottak egy hadiszereket szállító vasuti szerelvényt.

Északafrikában mindkét részről felléptető és tüzérségi tevékenység folyik. Krim félszigetén határozottan támadták a légierők az ellenséges célpontokat. Agedábiától délre csapattáborokat és utánpótlási utakat bombázták a tengely légierői.

Tobruk előtt erősen megrongáltak a német bombák egy nagy kereskedelmi hajót.

Málta ellen folytatódtak a támadások. (MTI)

Olasz torpedó elsüllyesztett egy angol csapatszallítóhajót

Róma, január 20.

Az olasz főhadiszállás keddi hadijelentése szerint Agedábia és Marsa Brega szakaszán visszaverték és részben foglyul ejtették a támadó angolokat és elpusztítottak több brit páncélost.

Torpedóvető repülőgépek megtámadtak egy erősen biztosított angol hajókara-vánt és egy több mint 5000 tonnás csapatszallító teherhajót elsüllyesztettek.

Az angolok támadást intéztek Sirakusa és Catánia ellen, kárt azonban nem okoztak. Egy brit bombázó megsemmisült. (MTI)

Szingapur viznélkül

Tokió, január 20.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a maláji félszigetről érkezett legújabb hírek arról számolnak be, hogy a maláji félsziget déli partjain partraszállt japán csapatok elvágta az ellenség visszavonulási útját és megszállták azt a vasutvonalat, amely Szingapur szigeterődjébe vezet. A japánok kivetették állásaikból és a békéretőbe kényszerítették az angolokat. A bekerített angol csapatok ellen kedvezően folyik a megsemmisítő csata. Johore Bahrutól 30 kilométernyire északra elfoglalták a japánok azokat a vízműveket, amelyek Szingapurt ellátják ivóvízzel és ezzel Szingapur a legsúlyosabb helyzetbe került.

A modern hadviselés problémái

A partraszállás mesterei és kontárai

A ködbeburkolt történelemelőtti időkben Fréta lakói a tenger hullámainál körülnyaldosott szigetükön olyan biztonságban érezték magukat, hogy szárazföldi hadsereg szervezését vagy partvédő erődítmények építését teljesen feleslegesnek tartották. A híres krétai kultúra pompás palotáit még csak egyszerű fal sem vette körül. Hogy halandó ember a tenger hullámain keresztül intézhessen a meredek sziklapartok ellen támadást, Kréta őslakói nyilván tökéletesen lehetetlennek gondolták. Könnyelmű bizakodásukban csakugyan évszázadokon át nem csalódtak, mignem egyszer mégis csak megtörtént a hihetetlen. Idegen hódítók jelentek meg a gazdagság és pompa élvezetébe merült szigeten — hogy kik és mikor, a történelemtudomány teljes bizottsággal még nem tudta kideríteni — és a megtámadhatatlanság legendájával együtt a krétai kultúra is mindörökké elpusztult.

Bármennyire annak lássék is ma, a krétaiak hite mégsem volt teljesen alaptalan.

A fegyveres partraszállás a hajóépítési és fegyvergyártási technika minden előrehaladottsága ellenére mind a mai napig néhez vállalkozás maradt

és nagyobb tömegű katonaságnak messze fekvő kiindulási ponttól való átszállítása nem tulajdonos sokszor sikerült. Nem egyszer már a nyílt tengeren beteljesedett a csapatszallító flotta végzete, vagypedig a védők egyszerűen a tengerbe kergették a partraszállott csapatokat. Még gyakoribb az az eset, hogy a megszálló csapatok kezdeti sikere után előbb vagy utóbb mégis csak kénytelenek voltak újból hajóra szállni, mert támadó lendületüket nem tudta kellő utánpótlás tovább táplálni.

Ennek a nehézségnek tudatában a görög világ meghódítására induló perzsák sokkal szívesebben választották a nagy kerülővel és még több fáradalommal járó szárazföldi utat. Egyetlen nagyobb szabású partraszállási vállalkozásuk a marathoni csatával végződő attikai partraszállás kudarcba fulladt, mivel a fogadásukra jól felkészült görögökkel szemben tengeri úton nem tudtak megfelelő erőt felvonultatni.

Am a hajózásból és tengeri kereskedelemről élő görög nép történelme sem tud példát felmutatni nagyobb szabású sikeres partraszállásra. A peloponnesosi partok végigpusztítása, egyes felkészületlen városok meglepetésszerű megrohanása sikerült ugyan Athénnek, az ötvenéves háború keretében végrehajtott szicíliai vállalkozás azonban egy csapásra véget vetett nagyhatalmi állásának. Az athéni ifjúság színevirága pusztult el nyomorultan Szicília kőbányáiban és a vakmerő terv bukásával a görög történelem fénykora is bezáródott.

A TÖRTÉNELEM HAJÓSNÉPEI KOZUL ELŐSZOR A NORMANNOK ÉRDEMELTÉK KI A PARTRASZÁLLÁS MESTEREINEK NEVÉT

Izland meghódítása, Nyugat-Franciaország megszállása és Párizs ostroma, majd Szicília kézrekerítése csak olyan harcatermett néptől telhetett ki, mely nemcsak a tengeren, hanem a szárazföldi csatateremen is egyformán meg tudta állni helyét.

Tengeri fölény és fölény a szárazföldi hadviselés terén, ez a sikeres partraszállási hadműveletek titka.

Az angolok tengeri fölénye miatt kellett Napoleon le nem győzött, de utánpótlás nélkül maradt hadseregének az egyiptomi hadszínteret vesztesként elhagynia és a szárazföldi egyenrangúság hiánya magyarázta, hogy a tengerek korlátlan uralmával büszkélkedő Anglia történelme miért nem tud nagyobb szabású sikeres partraszállási hadműveletet felmutatni. Ahol muzeumba való fegyverekkel felszerelt bennszülöttekkel szemben kellett hatalmát meg-

mutatnia, „sikert” sikerre halmozott ugyan, első nagyobb méretű kísérlete azonban, amikor korszerűen felszerelt ellenféllel találta magát szemben, a Gallipoli-i vállalkozás, kevésbé dicsőségesen végződött. Hónapokon át tartó makacs kísérletezés után a százezres expedíciós hadsereg tömérdek emberanyag és hajótörvességgel kénytelen volt éjnek idején titokban elhagyni a magaválasztotta csatateret.

Ami ugyancsak Churchill kezdeményezésére éppen egy negyedszázaddal később Norvégiában lejátszódott, méltóképpen csatlakozik a gallipoli kudarcához. Andersnaes, Namsos és Narvik annál szomorubb nevek az angol hadtörténelemben, mert Anglia ezalkalommal a megszállandó ország barátságával is számolhatott.

A japánok tudnak...

A partraszállás ujkori mesterei, a nyugat-európai normannok művészetének távolkeleti örökösei a japánok.

A fiatal japán haderő fennállásának rövid félszázada alatt három nagy partraszállási hadműveletet hajtott végre.

Az 1894—95 évi kínai háborúban a koreai, liatungi és santungi partraszállással Japán már megmutatta, hogy haditengerészetét és szárazföldi hadseregét mintaszerűen kiképezte az együttműködésre. A mintaszerűen végrehajtott főpróba után a tíz év múlva kitört orosz-japán háborúban Japán az oroszokkal szemben is kivívta a korlátlan tengeri fölényt és ennek birtokában milliókat szállított partra minden veszteség nélkül Mandzsuriában s látott el a szükséges utánpótlással.

A Csangkaisek-kormány és Japán között immár négy esztendője folyó konfliktusban a japán haderő a szerencsés kimenetelű partraszállások egész sorát hajtotta végre. A japánok egyenesen szakértői a partraszállási hadműveleteknek — írja a legújabb távolkeleti események kapcsán a londoni „Manchester Guardian” — és például 1937-ben, amikor sikerült tíz nap alatt 75.000 embert partraszállítaniuk Sanghainál, az egész világ bámulatát váltották ki, mert a katonai szakértők addig lehetetlennek tartottak ilyen teljesítményt.

Nos, a partraszállási hadműveletek terén szerzett bőséges tapasztalataikat a japánok most Angliával és Amerikával szemben kamatoztatják. Guam és Wake szigetén, a Maláj-félszigeten, a Fülöp-szigetek legnagyobb szigetein, Borneón és Szumatrán és bizonyára még számos kevésbé ismert déltengeri szigeten ma már mindenütt ott lengti a szél a felkelő nap lobogóját. Fraser, a londoni rádió katonai szakértője nem nyugtató, amikor Amerikára célozva keserűen felpanaszolta, hogy

a japánok pillanatnyilag ott és akkor szállíthatnak partra csapatokat, ahol és amikor csak akarnak.

Am ez a megnyugtató szándékból hangsúlyozott pillanat előre láthatólag nagyon hosszúnak bizonyul majd. Az amerikai hadiflottának a hawaii rajtaütés alkalmával történt megbénításával és a két angol csatahajónak elsüllyesztésével Japán vitathatatlanul hosszú időre magának biztosította a tengeri fölényt, szárazföldi és légi hadereje pedig szintén bebizonyította már, hogy modern felszerelés és harcászati tekintetben a világ bármelyik haderejével legalább is egyenrangú.

A folyamatban lévő és már befejezéshez közeledő hadműveletek lezárása után Japánnak előreláthatólag továbbra is lesz alkalma művészetének gyakorlására.

(dr. n. l.)

Uj koboz krónikája

Örségváltás

Örséget váltunk szerte most e honban,
Sok régi posztra új ember kerül.
Ennek kapcsán ma egy kintzó gond van:
Helytáll-e majdan ki-ki emberül?

Nagy érdekek forognak itt ma kockán,
Nem csip-csup dolgok: ország érdekel
Hogy ki miképen áll helyt majd a posztján,
Ettől függ most a nemzet élete.

Ma minden pult egy gazdasági őrhely
S minden üzem egy-egy páncél-erőd.
Sikra kell szállni ma minden erővel
És áldozni pénzt, ideget, velőt.

De pénz, ideg és agyvelő hiába,
Ha szent hév nem füt át minden szívet.
Lelket kell vinni ma minden munkába,
Szív kell, nagy hit, és hősi lendület.

Itt nem lehet most experimentálni,
Mert harc az élet s jaj, ha elbukunk.
De ha mindenki helytáll, jöhet bármi,
Csak fölfelé vezethet az utunk!

Minden jószándék szálljon sorompóba,
Egymást segítse minden akarat,
Tartsunk egymással össze rosszba', jóba'
S a várt eredmény így el nem marad.

A baj mulandó, az ember esendő,
Hogy jön egy jobb kor, van remélni jog.
Meghozza igazunkat a jövődől;
Ez ország népe él és élni fog!

Egy akarattal, vállat vállhoz vetve
Áttörjük majd a kínai falat
És kivívjuk — mert győz az igaz eszme —
Országunknak helyét a nap alatt.

S az integer határu, nagy hazában
Szív szívre és testvér testvérré lel;
Oit a nagy intés a költő szavában:
„E földön kívül nincs számodra hely!”

Szeretni kell hazánkat egyre jobban,
Balsorsban is; — jósorsban nem nehéz!
Magyar szív csak magyarul érez, dobban.
Legyen hát érte áldozatra kész.

Szolgálatra van mód itt tömérdek,
De minden posztra a megfelelőit;
Szoruljon háttérbe a rut ünérdek
A haza üdve mindenek előtt!

Ha minden tettnek egy lesz a rugója,
Diadalra jut népünk igazsága;
Lehull Trianon maradék-béklyója...
Örség a posztra! Eljen a hazal!

Mezőgazdasági kísérletügyi intézet Ujvidéken

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter a visszacsatolt délvidéki területek kísérletügyi szakfeladatainak ellátására Ujvidéken mezőgazdasági kísérletügyi intézetet állított fel.

A borok javítása

Az idei borok a szakértők megállapítása szerint, tipikusan javításra szoruló borok. A magyar bortörvény szerint a földművelésügyi miniszter megengedheti a bor párlat hozzáadásával való javítást olyan mértékig, hogy ezzel a bor szesztartalma az illető vidék kedvező évszajáj borainak szesztartalmát meg ne haladja. A javítás engedélyezését a minisztériumtól kell kérni az illetékes szőlészeti és borászati felügyelőség útján.

Hirdetéseket

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk
rendes tarifával, azontul érkezett hirdetéseket
dupla tarifával fogadunk el.

Jól jegyezze meg a címet! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmepestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z Erzsébet ligetnél

Bőr kabátok festését is vállalom!

Vallanak a csonoplyai bűnösök

Senki sem ütötte Halász Józsefet csak a fiát Istvánt és mégis az apának verték szét a fejét — Halász Istvánt nem lehet kihallgatni, olyan súlyosak a sérülései

A csonoplyai gyilkosság ügyében, amelyről már részletesen beszámolt a Délvidék, szinte megszakítás nélkül folynak a kihallgatások. A gyilkosság hátterében terjedő homály egyre világosodik és a gyanúsítottak vallomása alapján a tényállás egyre élesebb körvonalakban bontakozik ki. Dr. Frey Imre királyi törvényszé-

ki vizsgálóbíró a vizsgálat során és a kihallgatások folyamán olyan adatok birtokába jutott, amellyel a csonoplyai gyilkosság ügyeit rövidesen törvényszéki tárgyalásra viheti, hogy a gyilkosok, illetve a gyilkosságban résztvevők elnyerjék méltó büntetésüket.

Még egy letartóztatás

Halász József militticsi gazdálkodó meggyilkolásával kapcsolatban letartóztatták Loncsár Mártont, akit a letartóztatásban lévő bűnösök vallomása szerint, gyilkosságra való felbujtatással vádolnak. Loncsár, mint emlékeztetés a tragikus éjszakán, Kopping Krisztián vendéglőjében belekötött a tamburáprimásba és durva szavakkal sértegette. Ebből veszekedés lett és a dulakodás hevében a kályhán levő forróvízzel felt fizekelt a zenész felé, dobta. A forró víz Halász Istvánt is érte, aki Loncsárt ökölrel arculcsapta. Loncsár később — állítólag — hazament, de a kihallgatáson a vádlottak most úgy vallottak, hogy Loncsár volt az, aki később őket az utcai verekedésre felbujtatta. Loncsár most tagadja, hogy bár milyen része is lenne Halász

József meggyilkolásában, viszont a helyszínen lefolytatott kihallgatások alkalmával olyasféleképpen nyilatkozott, hogyha Halász ott halt meg, ahol holtan találta az éjjelutáni őrzőjét, vagyis a Szilágyi utca sarkán, akkor ő ütötte agyon az öreg Halászt. Egy szemtanu vallomása szerint Halász József, mikor leütötték a Szilágyi utca sarkán, felkelt és átment a keresztuton a Baross utca, illetve Pacséri ut sarkára. A szemtanu a verekedésből többet nem látott, mert hazament. A nyomozás során kiderült, hogy Halász József, nem a saját lábán „ment át” a Szilágyi utcába, hanem átvitték, hogy a gyilkosság gyanúja a saroktól harmadik házban lakó Rajcsányira terelődjék, aki a jelek szerint ártatlan és akik már szabadlábra helyeztek.

Nem az öreg Halászt akarták agyonütni

A hétfői- és keddi kihallgatások alkalmával a vádlottak valamennyien azt állították, hogy egyikük sem Halász Józsefet akarta agyonütni, vagy megverni,

hanem a Halász gyerekeknek szerették volna éháttni a baját, mert sértette önértéküket az, hogy egy ilyen legényke a saját falujukban megverte legjobb barátjukat.

Halász István is ilyképpen nyilatkozott, ami-

kor a csonoplyai csendőrség kihallgatta, hogy:

— Jaj, jaj, engem már neántsanak, ugyanis mindenki engem vert a sötétben!

Az eddigi vizsgálat és a kihallgatások eredménye rövidesen oda hat, hogy a csonoplyai gyilkosok a keresztkérdések pergőtüzében megtörnek és nyílt vallomással állanak majd a földi igazságszolgáltatás elé.

Baltával akarta lemetszeni férje nyakát egy csantavéri asszony

Csantavérről jelentik: Véres családi verekedés játszódott le tegnap a községben. Sztapár József munkás összeveszett feleségével, mire az asszony baltát ragadott és azzal támadt urára.

A házaspár már régebb idő óta haragos viszonyban élt. Napirenden voltak közöttük a kisebb nagyobb családi civakodások. Tegnap egy ilyen civakodás alkalmával a férj rátámadt az asszonyra, mire az

felkapta a szoba sarkában lévő baltát és azzal hatalmas ütést mért férjére.

A balta éle súlyos sebet ejtett Sztapár József nyakán. Az előszökkenő vér láttára az asszony eldobta a veszedelmes fegyvert és kimenekült a lakásból.

A súlyosan sérült embert orvosi ápolás alá vették. Az asszonyt keresik.

Sertészsirből akart szappant gyártani, a vádlottak padjára került

Apatiniak a zombori törvényszék uzoratanácsa előtt

A zombori törvényszék uzoratanácsa kedden délelőtt érdekes árdragítási ügyet tárgyalt. A fővádlott Káldor János mohácsi születésű szappangyáros volt. Kivülre még tizenketten kerültek a vádlottak padjára.

A vád szerint Káldor zsirt vásárolt szappangyártás céljaira. A zsirért a rögzített árnál magasabb árat fizetett. Ugy őt, mint 12 társát, akik valamennyien apatiniak árdragító visszaélés büntetével vádolják.

Káldor azzal védekezett, hogy ő nem sertészsirt akart vásárolni, s ezért nem is követett el árdragítást. A vádlottak azonban Káldoron kívül valamennyien azt val-

lották, miszerint ők jóelőre figyelmeztették Káldort, hogy a zsir,

amit eladnak, sertészsir, mert másminen zsirjuk nincs is.

Hiszen Káldor is tudhatta ezt, mert mérsárosoktól vásárolta a zsirt.

A tárgyalást a bizonyítási eljárás kiegészítése érdekében elnapolták. Az ügyész azonban azt indítványozta, hogy Káldor Józsefet, a folytatólagosan és üzlet szerűen üzött árdragításért, amellyel közszükségletti cikkeket nagymennyiségben vont ki a forgalomból és semmisített meg, tartóztassák le az ítélet kihirdetéséig.

A bíróság az indítványt elfogadta és Káldort előzetes letartóztatásba helyezte.

Rendkívüli közgyűlést tart a vármegye törvényhatósági bizottsága

A vármegye törvényhatósági bizottságát rendkívüli közgyűlésre hívták össze. A rendkívüli közgyűlést pénteken, január 23-án, délelőtt 9 órakor tartják meg a vármegyeháza nagy tanácstermében.

A rendkívüli közgyűlésen a törvényhatósági bizottságok albizottságait választják majd meg.

Megalakult Topolyán a Tűzharcos Szövetség

A Magyar Tűzharcos Szövetség topolyai csoportja vasárnap tartotta alakuló közgyűlését. A Híszkegy elnéklése után Bakay Pál szervezőtisztt nyitotta meg az ülést, amelyen a következő tisztikart választották meg: Elnök: Kovács Sztrikó István, társelnök Gulyás Antal, alelnökök Hoffmann Károly és Sterlein Ferenc, titkárok Kiss Lajos és Major István, ügyész dr. Szlezák Rezső, pénztáros Csernik József, ellenőrök Verbaszi József és Pálfi József. A választmány tagjai: Süli Gergely, Kalmár János, Szalma István, Szirák Mihály, Csuzdi András, Csernai Bálint, Szatmári Boldizsár és Kollár Pál, póttagok: Fontányi Mihály, Szilágyi Ferenc, Makán György és Zsáki Mátyas. Számvizsgálók: Patócs Bonaventura, Tóth Péter, Horváth József, póttagok: Szent Imre és Kokréhel József.

Kétszer lesz holdfogyatkozás, egyszer napfogyatkozás az idei évben

Csillagászati szempontból több érdekességet hoz magával az idei esztendő. Mindenekelőtt azt kell említenünk, hogy kétszer lesz olyan teljes holdfogyatkozás, amelyet hazánkban is észlelhetünk. Az egyik március 3-án, a másik augusztus 26-án. Részünk lesz egy nem-teljes napfogyatkozásban is szeptember 10-én. A Föld árnyéka a Napnak mintegy egyharmadát fogja elfedni. Két másik napfogyatkozást Európában már nem lehet látni.

Csak a csillagászok fogják tanulmányozni december 20-án azt az érdekes jelenséget, amikor a Hold az Ökör csillagzat legragyogóbb csillagja, az Aldebara elé lép s ilyen módon bizonyos fajta „asztronómiai sötétséget” idéz elő.

Már most, január második felében szép látványnak lehetnek tanúi a csillagos égbolt kedvelői. Mindazokat a bolygókat, amelyek szabadszemmel észrevehetőek, egy időben, egyszerre láthatjuk magunk fölött.

A két legfényesebb bolygó, a Vénusz és a Jupiter július végétől augusztus közepéig olyan közelségbe jutnak egymáshoz, amelyben távolságuk a holdpálya felének felel meg.

AMI UJSÁGSZENZÁCIÓ VOLT KÉTSZÁZ ÉVVEL EZELETT BÉCSBEN

Bécs azelőtt az ujságok városának neveztek. Egy régi tréfa szerint, ha az ember amerikai polgárral találkozik, ezt kérde tőle: „Melyik bankban dolgozik?” a londonitól: „Melyik klubnak a tagja?”, a bécsitől pedig: „Melyik ujságban ir?” A Neues Wiener Tagblatt érdekes cikkben foglalta most össze azokat a szenzációkat, amelyeket a kétszáz évvel ezelőtt, tehát még Mária Terézia uralkodása alatt megjelent bécsi lapok közöltek. A szenzációk közül megemlítenk egy bírósági tárgyalást. A vádlott egy asszony volt, aki el akarta adni lelkét az ördögnek, ha az ördög hozzájuttatja ahhoz a négy forinthez, amivel az asszony házbér fejében tartozott. Az asszony levelet irt az ördöghöz, a négy forint fejében lekötötte számára a lelkét s a levelet kitette az ablakba. A levelet azonban nyilván nem a címzett vette birtokba. A tárgyaláson a bírósági ítéletet hozott. Kiutaltatott a büntetéspénzekből négy forintot az asszonynak, de megmondta neki, hogy fegyházba kerül, ha még egyszer cimborálni próbál az ördöggel.

HIREK

Ugyeletes városi orvos: Dr. Kontsek Ferenc, Szentteleky Kornél utca 12. Telefon: 331. Az ügyeleti szolgálat vasárnap d. u. 14 órakor kezdődik és a következő vasárnap 14 óráig tart.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián utca.

Ugyeletes gyógyszerész: Városi gyógyszerész, Szent György tér.

Deák főispán Budapesten. Deák Leó dr. főispán Budapestre utazott, ahol Bács-Bodrog vármegyét érintő ügyekről tárgyal a minisztériumokban. A főispán csütörtökön érkezik vissza Zomborba.

Diákbalat rendez a zombori gimnázium sport köre. A zombori gimnázium sportköre február 14-én nagyszabásúnak ígérkező diákbalat rendez. A műsoron zeneszámok, egyfelvonásos boházatok és szavaltatok szerepelnek. A műsor után tánc következik.

Kragujevácon kivégeztek egy veszedelmes kommunista agitátornőt. Belgrádból jelentik: A kragujeváci rögtönítélő bíróság halálra ítélte Panics-Vlajkovic Mica kommunista agitátornőt, aki egész sor bűntényt követett el a kommunista által megszállott falvakban. Az ítéletet végrehajtották.

Utlevélhamisító gyár Párizsban. Párizsból jelentik: A rendőrség okmány- és utlevélhamisító gyárat leplezett le. A „gyár” főleg emigránsokat és egyéb gyanús elemeket látott el a szükséges okmányokkal. Négy vezetőjét letartóztatták.

Önálló állami intézménnyé alakult a horvát rádió. Zágrábból jelentik: A horvát kormány rendelete kimondja a Horvát Rádió Rt. megalakulását. A rádiótársaság önálló állami vállalkozás.

Pontos felvilágosítás. A „Magyarország cím-tára” kiadóvállalat (Budapest, VIII, Rökk Szilárd u. 5), mely az érdekelt közönség előtt arról ismeretes, hogy az „Országos Telefon Szaknévsort” is kiadja, vállalta a „Budapest Székesfőváros Lak- és Címjegyzékének” kiadását is. Ugyanezen kiadóvállalat a Budapest Székesfőváros Lak- és Címjegyzékével egyidejűleg a Magyarország Cím-tárának feldolgozását is megkezdte. — Ez a cím-tár először tartalmazza majd az anyaországhoz visszacsatolt területek adatait is. A Magyarország Cím-tára magába foglalja az érdekelt hatóságokat, az érdekelt képviselőket, a kereskedelmet, a nagy- és kisipart és világos áttekintést fog nyújtani Magyarország gazdasági erejéről. Közérdekű tehát, hogy ezen mű megszerkesztését mindenki megértéssel elősegítse. A kiadóvállalat meghatalmazottai megjelenésük alkalmával fényképes igazolvánnyal tartoznak magukat igazolni.

Megalakult a Tűzharcosszövetség csantavéri csoportja. Csantavérről jelentik: Most tartotta alakuló ülését a Tűzharcosszövetség csantavéri csoportja. Az országos kiküldött, vitéz Patacs Dénés ny. államtitkár után Faragó Sándor szervezőtiszttel tartotta meg beszámolóját. Szentmihály után bajtársi ebéd volt Kozma Mihály vendéglőjében. Este Fehér János vendéglőjében folytatták az ünnepségeket. Az üdvözlőbeszéd után Nagy Ferenc községi jegyző szavalt, majd a csantavéri Dalegylet énekszámokat adott elő. Utána tűzharcos-filmeket mutattak be.

Villanyvilágítást kér Csantavér külnegyede. Csantavér külnegyede, az ugynevezett Csigágó, melynek lakossága körülbelül 2500 lélekre tehető, beadvánnyal fordult az előjárósághoz és kérte, hogy építse ki a község ebben a negyedben is a villanyhálózatot. Hír szerint az előjáróság nem hajlandó ezt az áldozatot meghozni.

Két széghámos házalót tartóztattak le Zomborban. A rendőrség letartóztatta Goldfinger Andort és Szurian Józsefet, akik engedély nélkül házaltak Zomborban, s a környékbeli falvakban. A házalókat 10, illetve husz pengő pénzbüntetésre ítélték. Ugyanakkor család miatt is indult ellenük eljárás. A két házaló a múlt évben két-kétrend ruhának való szövett vásárolt Budapesten, s azt árusították Kulán és a környező falvakban. A két házaló három méter szövet

helyett két és fél métert adtak el, majd odébbáltak. A rendőrség a csalókat átadta a törvényszéknek.

Közel ezer kötet könyve van a bácskossuthfalvi Polgári Kaszinónak. A bácskossuthfalvi Polgári Kaszinó most tartotta ülését. A jelentésekből kitűnt, hogy a Kaszinónak 923 kötet könyve van. Az egyesület élére a következő vezetőséget választották meg: elnök Gyarmati Sándor, alelnök Bézi Sándor, jegyző Facsar Sándor és Otterbein Henrik, Pénztárnok Szücs Sándor és ifj. Csákvári Ferenc, könyvtárosok Mészáros Sándor és Nagy Sándor, Háznyagok Kiss Gábor és Bak Sándor, ügyész dr. Rác Jenő, számvizsgálók Hajdu István és Nemes Márton, a választmány tagjai Csorja Zoltán községi főjegyző, Varjas Sándor, Zádory András, ifj. Juhász János, Nemes Lajos, Szücs Lajos, Kovács Lajos, Szücs Mihály, Horváth Gyula, Nagy József, Jeges Sándor, Drenyovszki János, Cs. Szabó János, Facsar Albert, Zádory János, Bálint Károly, Nagy Bálint, Szeitz József, Pásztor András, Horváth László, póttagok Szücs Bálint, Sója Sándor, Szedlák József, Nagy Lajos és Szóczi József.

A szondi magyarok szíve. A magyar hadiárva részére a DMKSz szondi fiókja gyűjtést rendezett. 170 pengő és 50 fillér gyűlt össze, mely összeget a Szövetséghez juttatták el. A nemes szívű adakozók neveit alább közöljük: dr. Radó Dezső 5, P. Gräber János 10, dr. Kocsoba Radomir 1, Burány Árpád 10, Nánási Aladár 2, Sztókay Nándor 5, Zvonár Antal 2, Kovács György 2, Kémenczi Lajos 1, dr. Radó Dezsőné 5, Kovács Erzsébet 5, Endrászter József 5, Szauder Antal 5, Zundj Ádám 5, Brand János 1, Ambriszt Antal 1, Stark József 1, Tuna Adalbert 1, Renc Antal 0,50, König József 1, Róth Antal 2, Pfalcz Bálint 1, Tancsik Imre 1, Sokac Márkó 0,40, Burnáty József 2, Kemény Ferenc 1, Bakos Jolán 1, Bácskai Antal 1, Mihalek Györgyné 1, Nagy Ferenc 1, Tancsik Imre 1, Gáll Ferenc—, Gyürke János 2, Kazinci András 1, Moskovics József 1, Hám Antal 0,20, Mijics István 1, Kemény János 1, Hám Károly 1, Hám Imre 1, Kemény József 1, Drobina István 0,80, Raits János 1, Mihalek István 1, Demity József 1, Kemény Ferenc 1, Bácskai Antal 1, Bakos Jolán 1, Lengyel Mihály 5, Novák János 1, Lengyel Imre 1, Kálóczi József 0,50, Takács Lajos 2, Hám István 2, Kovács István 0,50, Iljés Péter 2, Gyánics Péter 2, Gyánics Károlyné 2, Firányi Orbán 2, György Ilona 2, Bánfai Ferenc 2, Zvonár Antal 2, Bornáty József 1, Vörös Pál 2, Witzmann József 3, Lukics István 2, Guzsvány Imre 2, Vörös György 2, Tordy József 1, Balogh Ferenc 2, Mihalik István 1, Gräber Ferenc 3, Csatalinac István 3, Fehér Lajos 2, Körmöczy Olga 1, Valentin József 1, Lux Antal 3, Fay Henrik 1, Tetkov János 0,50, Mayer József 0,20, Papp János 0,40, Simics Márk 2, Radoca Jánosné 5, Gyurics József 5, Lengyel István 1, Horváth Márton 1, Pfalcz Bálint 2 pengő.

A szálastakarmányok ára. A közellátási miniszter rendeletet adott ki, amellyel megállapította a szálastakarmányok és a szálmafélék legmagasabb árát. Az árakat Budapest, Székesfehérvár, Szombathely, Komárom, Pécs, Szeged, Kassa, Miskolc, Debrecen, Kolozsvár és Ujvidék paritásos csomópontokra vonatkozóan állapították meg. A rendelet szabályozza a nagykereskedői haszonkulcsot, a nagykereskedői és a kiskereskedői árakat.

Kitűnően sikerült a mohosi leventék első műkedvelőelőadása. A leventék vasárnap rendezték meg első műkedvelőelőadásukat. Színrekerült a Gyergyói bál. A szereplők közül kitűntek: Nagy Sívó Zsuzsanna, Városi Iluska, Czapár Pirike, Grádli Ilonka, Inhoff Veronka, Cvytkó Cilike, Patyi Rózsika, Lakatos József, Gajdos István, Odrí Lajos, Széchenyi István, Patyi Béla, Gajdos Kálmán, Gulyás Mancika, Gulyás Ferenc, Nagy Győző, Szabó Ignác, Nagy János, Muij Ferenc, és Bar Lajos. A darabot Patyi István rendezte.

Szimultán sakkverseny Topolyán. Január 25-én, vasárnap délután Herbatin Kálmán, a kiváló amatőrsakkozó a Puhálák vendéglőben szimultán sakkversenyt játszik. A szimultán versenyen mindenki résztvehet.

A szegedi új exporthűtőház már a nyáron üzembe kerül. Már beszámoltunk a Szegeden épülő nagy exporthűtőház építkezéséről, amelyet dr. Varga József iparügyi miniszter tett lehetővé azért, hogy megszerezze ahhoz a kormány félmillió pengős hozzájárulását. Az új exporthűtőház a Délvidék visszacsatolásával jelentőségében nagyon emelkedett. A hűtőház építkezését egy évvel ezelőtt kezdték meg s a munkálatok annyira előrehaladtak, hogy most már a belső berendezések elhelyezésére kerülhet a sor. Szegedi hírek szerint minden remény megvan arra, hogy az új exporthűtőház, amely a régi 15 vagon helyett 150 vagon befogadóképességű lesz, még a nyáron megkezdje működését.

A céltudatos egészségápolás egyik legfontosabb szabálya az, hogy az ember heheteenként legalább egyszer, reggel felkeléskor, egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet igyon, mert ez a gyomrot és a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

Külföldre exportálunk erdélyi háziipari termékeket. Az iparügyi minisztérium háziipari osztálya főleg Németországba, Olaszországba, Belgiumba, Hollandiába, Svájcba, Dániába és Svédországba nagyobbmennyiségű háziipari népművészeti készítményt exportál. Különösen nagymennyiségű gyékény, szalma, kukoricaszár, valamint taplóból készült cikkek textilfelsőrészes fiatalcipők, textiliából készült játékaruk háziipari kerámia, zománc-, fém- és faárúk kivitelére kerül sor az erdélyi területekről.

Kiosztották az idei Baumgärtner díjakat. Budapestről jelentik: A Baumgärtner Ferenc alapítvány kuratóriuma az alapító halálának évfordulóján az 1942 évre kiosztotta a díjakat a következők között. Ezenként 3000—3000 pengőt kapott R. Berde Mária (Marosvásárhely), Bohuniczky Szeffi és Rónay György regényírók, 3000 pengős évi díjat dr. Mátray László filozófiai író, dr. Ortutay Gyula etnográfus és Szentimrei Jenő publicista kapott. 2000 pengős díjjal tüntették ki dr. Ember Győző történettudóst és Szabédi László kolozsvári író. Az 1000 pengős díjat Vajda Endre kritikus kapta.

A szabadkai Hartmann-telep mint ismeretes a Hangya kezelésébe került. A nagyarányú telepet most mutatták be a hatóságok képviselőinek. A telepen jelenleg hetenként 600 sertést dolgoznak fel és évenként több mint 4000 sertés áll hizlalás alatt.

FILM

NEMZETI:

Robinson

A gyermekkor romantikájának legszínesebb világa volt Juan Fernandez szigete, ahol Robinson Crusoe élt, a hajótörött skót matróz, aki halhatatlan figuraként vonult be az irodalomba. Az Omnia Robinsonja két évszázaddal később választotta a trópusi szimulacrumot. Az elsüllyesztett Dresden cirkáló főmatróza ide menekült a weimari Németországból, az európai felbomlásból, amelyet becsületes matrózsíve nem tudott elviselni. Ennek a hazáját szerető matróznak, Ohlsonnak naplója nyomán készült el a film; a nagyszabású expedíciós munkákon kívül aligha látnunk még filmet, amelyben ennyi csodálatosan szép természeti felvétel pergett volna előtünk. Aki a természetet szereti, gyönyörűséggel nézi majd végig a filmet. — Kisérőműsorként a legújabb híradók is szerepelnek. — Új műsorát szerdától kezdve mutatja be a Nemzeti.

A
ségi
sekk
ban
renc
volt.
retél
mag
jelen
saját
mag
tak.
és za
gi fe
tak
gal
része
A
haszn
romol
tos ez
gazdag
jék m
pedig
miser
ható e
Az
hagyor
be ass
háziass
mölcsle
nyítja.
gyárak
szerübb
ban, ah
lalkozne
termelé
nyaikat
gyümöl
gyárakn
is jelen
Európát
A
Ma
A
Na
ló kére
kell. A
letet in
rához,
hogy a
jelölés
hez a f
ben elő
kereske
csatolja,
döntés
terjessze
folyamo
ros hatá
felhívás
határidő
a folyan
hivja a
nagyker
nak be,
delelekb
saját éro
kező ese
leménye
Rend
pes igaz
nak a v
amelyet
leple ala
nőköknél
ellátása.

KÖZGAZDASÁG

Az inséges vetőmagakció feltételei

A földművelésügyi minisztérium minőségi vetőmagakciója az eddigi jelentkezésekkel már lezárult. Számosan vannak azonban az országban olyan gazdák, akiknek a rendkívüli időjárás miatt termésük nem volt. Ezeket az inséges vetőmagakció keretében látják el megfelelő tavaszi vetőmaggal. Erre az akcióra azonban csak azok jelentkezhetnek, akik elemi károk folytán saját termésükből vagy másképpen vetőmagról gondoskodni egyáltalában nem tudtak. Az inséges vetőmagakció során árpa- és zabvetőmag kerül kiosztásra. A gazdasági felügyelőségek megfelelő utasítást kaptak és az elemi kárt szenvedett, vetőmaggal egyáltalában nem rendelkező gazdák részére a megfelelő készletek biztosítva van-

nak.

A földművelésügyi miniszter felhívja a gazdák figyelmét a kukorica vetőmagra is. A gazdák saját termésükből válasszák ki a jól beérett kukoricavetőmagot és azt előzetesen feltétlenül csirázassák. A minisztérium csak azok részére ad vetőmagot, akiknek az elmúlt gazdasági évben beérett kukoricájuk egyáltalában nem volt. A HOMBÁR minden vetőmagnak alkalmas kukoricatételt átvesz és helyette természetben cserekukoricát ad, továbbá megfizeti a megállapított felárat is. Minden gazdának hazafias kötelessége, hogy a vetőmagnak alkalmas kukoricát ne takarmányozza fel, hanem az említett előnyös feltétellel adja át a HOMBÁR-nak.

Az élelmiszerek konzerválása

Az élelmiszeranyagokat észszerűen kell felhasználni és nem engedhető meg, hogy romoljanak. Most, háboru alatt, különösen fontos ez. Nem szabad megtörténnie annak, hogy a gazdag termelőországokban főlegesen romolják meg a termelt élelmiszer, más országokban pedig a legnagyobb inség uralkodjon. Az élelmiszerek legnagyobb része csak rövid ideig tartó elnyers állapotban.

Tartósítás

Az élelmiszerek tartósítása már az ősidők hagyománya. A paraszt ősidőktől fogva a földbe ássa a burgonyát, hogy meg ne fagyjon. A háziasszony gyümölcsökből különböző gyümölcslevet készít, a káposztát lesózza és savanyítja. A befőttkészítés is konzerválás. Konzervgyárak keletkeztek s egyre nagyobbak és idősebbek lettek. Ma már azokban az országokban, ahol főleg mezőgazdasági termeléssel foglalkoznak a konzervgyárak vásárolják össze a termelés fölöslegét. A konzervgyárak gyártmányait eljuttatják azokba az országokba, ahol gyümölcs- vagy főzelékhiány van. A konzervgyáraknak ez a tevékenysége már bekezdőben is jelentőségteljes volt, de most, a háboru alatt Európában különösen nagy jelentőségűek.

A szárítás és fagyasztás

Ma mindinkább áttérnek a nagyobb konzervgyárak a fagyasztás és szárítás útján való konzerválásra.

A szárítási eljárásnak az ellentéte a fagyasztás. A gyümölcs- és konzerv-fagyasztást elsősorban az Északamerikai Egyesült Államokban alkalmazták, ahol egyes jéggyárak vezették be azt a szokást, hogy nyári gyümölcsöt tettek jég közé s ezt a téli időszakban vették elő ismét. Ezek a kezdetleges kísérletek aztán folyton tökéletesedtek. A fagyasztási eljárás hihetetlen nagy előnye az, hogy az áru vitamintartalma, ize és üdősége maradéktalanul megmarad, — hátránya, hogy a fagyasztóhelyiségből az utat a fagyasztóig fagypontra alatti hőmérsékleten kell megtennie. A fagyasztási eljárást Németországban is sikeresen alkalmazták. A fagyasztott főzelék és gyümölcs megfelelő hőmérséklet alatt évekig eláll és minden jótulajdonságát megtartja. Németországban egyre jobban terjed a gyümölcs és főzelékféle fagyasztása, 1940-ben még csak 25 ezer tonna árut fagyasztottak a különböző hűtőházakban, 1941-ben ez a szám 120 ezer tonnára emelkedett. Szakkörökben nagy jövőt jósolnak a fagyasztással való konzerválásnak, mert ezzel lényeges költségek nélkül fel lehet használni azokat a gyümölcsöket, amelyek a multban Európa egyes részein nagy mennyiségben mentek veszendőbe.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara közleményei

Nagykereskedői kijelentésekre irányuló kérelemhez az iparigazolványt csatolni kell. A közellátásügyi miniszter körrendeletét intézett a kereskedelmi és iparkamara-hoz, amelyben közölte a kamarákkal azt, hogy a kamara olyan nagykereskedői kijelölés iránti folyamodványokat, amelyekhez a folyamodó a vonatkozó rendeletekben előírt okmányokat, főleg pedig a nagykereskedésre jogosító iparigazolványt nem csatolja, a jövőben ne véleményezzen és döntés végett a közellátási miniszterhez ne terjesszen fel, hanem arra kell felhívni a folyamodót, hogy a hiányzó okiratokat záros határidő alatt egészítse ki. Ha ennek a felhívásnak a kérelmező a kitűzött záros határidő alatt eleget nem tesz, a kérvényt a folyamodónak vissza kell adni. Ezért felhívja a kamara mindazokat, akik körzeti nagykereskedői kijelölésért kérvényt adnak be, hogy kérelmüket a vonatkozó rendeletekben előírt mellékletekkel pontosan, saját érdekükben szereljék fel, mert ellenkező esetben a kamara a kérelmet nem véleményezi.

Rendelattervezett az ügynökök arcképes igazoló könyvvel való ellátásáról. Azoknak a visszaéléseknek elfojtása érdekében, amelyet egyesek az ügynöki foglalkozás leple alatt elkövetnek, kívánatos az ügynököknek arcképes igazoló könyvvel való ellátása. Az ügynökök és utazók a legtöbb

külföldi országban hatóságok vagy félhivatalos érdekképviselői intézmények által kiállított igazoló könyvekkel vannak ellátva. E cél biztosítása érdekében rendelkezést készült, amelyet véleményadás végett a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a kamarának megküldött. A rendelet értelmében az iparos (kereskedő) ügynöki, utazói, üzletszerzői, képviselői minőségben csak olyan személyt foglalkoztathat, illetőleg csak olyan személy munkáját veheti igénybe, akinek az illetékes iparhatóság által kiállított ügynöki arcképes igazoló könyve van. Ügynöki arcképes igazoló könyvet csak az kaphat, aki igazolja, hogy 1) ügynöki (utazói, üzletszerzői, képviselői) tevékenység önálló folytatására iparjogosítványa van, vagy 2) a rendelet hatálybalépésekor iparosnak (kereskedőnek) alkalmazotti vagy megbízottie minőségben ügynöki, utazói, stb. munkát végzett, vagy végül 3) hogy iparos (kereskedő) vele alkalmazotti minőségben ügynöki (utazói) munkát kíván végeztetni. — Az ügynöki arcképes igazoló könyvbe az ügynöki (utazói) tevékenység megkezdésének és befejezésének időpontját be kell jegyezni s a bejegyzést az illetékes I. fokú iparhatóságnál kell megerősíteni. A rendelet szerint az arcképes igazoló könyv alakját, beosztását, rovatait, előállítását és árát a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter állapítja meg.

A könyvet a lakóhely szerint illetékes I. fokú iparhatóság adja ki. A kamara a rendelkezést véleményezés végett érdekeltségének rendelkezésér bocsátja s a rendelkezéssel külön értekezleten foglalkozni.

Közgazdasági hírek

Mezőgazdasági gépkezelőtanfolyam Szegeden. A Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara a m. kir. földművelésügyi miniszter támogatásával, 1942. február 3-tól, február 28-ig, valamint 1942. március 2—28-ig, a m. kir. Állami Felsőipariskolán (Kálvária tér 5/b.) mezőgazdasági gépkezelő tanfolyamot rendez. A tanfolyamnak hallgatója lehet minden 18. életévét betöltött egyén, aki a cséplőgép üzemi karbantartásával és vetőmagtisztítógépek kezelésével kíván foglalkozni. Ezek közül elsősorban a cséplőgépek, vetőmagtisztítógépek és mezőgazdasági traktorok tulajdonosai, vagy ezek családtagjai, a gazdasági alkalmazottak és esetleg már eddig is tényleges alkalmazásban álló cséplőgép, vetőmagtisztítógép, valamint mezőgazdasági traktorkezelők jöhetnek figyelembe. A tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen, vagy írásban, 15.— P beiratásdíj és tandíj egyidejű beküldése mellett 1942. január 25-ig illetve február 15-ig a Kamaránál (Kecskemét, Rákóczi ut 17/19.) vagy a m. kir. Állami Felsőipariskolán, Szeged, Kálvária tér 5/b.

Uj cikkek készülnek kenderből. A Délvidék visszafoglalásával jelentékeny kendertermő terület tért vissza. Így tehát önként adódik az a lehetőség, hogy az ország kenderhozamának emelkedéséből származó előnyöket a textilipar nyersanyagellátásának további javítására fordítsuk. Vagyis arról van szó, hogy a kendert, mint textilnyersanyagot a jövőben még szélesebb alapon használjuk fel. Ez az akció már meg indult, mert értesülünk, számos új cikk készül kenderből, köztük törülköző és abroszmezők, amelyeket a feldolgozó ipar a kereskedelem útján az utóbbi időben már ki is hozott a piacra.

Megállapították a belföldi termésű hántolatlan rizs termelői árát. A közellátási miniszter a hivatalos lap vasárnapi számában megjelent rendeletével a belföldi termésű hántolatlan rizs termelői árát bármely feladóállomáson 10 tonnás vasúti kocsi, illetve uszályba rakva, vagy a hántolóüzem telephelyére tengelyen beszállítva, 100 kilonként 100 pengőben állapította meg. A rendelet szabályozza a viztartalom és az idegen anyagok miatt eszközölhető levonás százalékát is.

A miskolci gazdakamara a soványmarha kivételének engedélyezését kéri. A miskolci gazdakamara felterjesztést tett a földművelésügyi miniszterhez. Kérte, hogy a takarmányhiány miatt tegyék lehetővé a soványmarha kivételét, minthogy a gazdák nagyrésze nincsen abban a helyzetben, hogy szarvasmarhaállományát értékcsökkenés veszélye nélkül tovább tartsa.

A kendertermelés fokozása várható. A gazdák körében nagy az érdeklődés a kendertermelés iránt, s hogy az előjelek szerint mintegy 50.000 hold kendertermeléssel lehet az idén számolni. Természetesen a gazdatársadalom nagy érdeklődéssel várja a kender árának megállapítását, mert meg vannak győződve arról, hogy az új árak alkalmasak lesznek a termelési kedv fokozására.

Az üzleti könyvek illetéke. A hivatalos lap vasárnapi számában kormányrendelet jelent meg az üzleti könyvek és a könyvelési szabadívek illetékének átalányösszegben való fizetéséről. A rendelet szerint az ipari, vagy kereskedelmi üzletről vezetett könyvek és szabadívek illetékét évi átalányösszegben le lehet róni, amely a megelőző évben készített üzleti évi mérlegben kimutatott cselekvő vagyონrészek együttes értékének minden megkezdett 10.000 pengője után 75 fillér. Az, aki az illetéknek átalányban való lerovását választja, az illetéket öt évig átalányösszegben köteles leróni.

Az anyaggazdálkodás bõripari bizottsága értesülünk szerint, még e hónapban összeül és javaslatot tesz a nyersbõrkereskedelmi engedélyek kiadása ügyében. Általában az az elv, hogy a nyersbõrkereskedõk számát csökkentsék, hogy biztosítsák a nyersbõrkereskedelem megélhetését.

SPORT

Pazar sportélményt nyújtott a Palicsi SK vasárnapi „Visszatérés” bajnoksága

Vasárnap a Palicsi fürdő női uszodájának jegén került lebonyolításra a »Visszatérés-bajnokság» első mérkőzése. A kemény hideg ellenére mintegy hatszáz néző élvezte végig a versenyt, amely pazar sportélményt nyújtott.

A Budapesti Korcsolyázó Egylet kiváló képességű műkorcsolyázói a BBTE, Kolozsvári K.E., Kassai VSC és a rendező Palicsi SK jégkorongcsapata szerepelt a műsorban, amit a Kolozsvári KE: dr. Biró-Adorján, Koska-Antoni, Ince, Mészáros, csere: Holán, Vásárhelyi, Talif és a Palicsi SK: Szegő-Dukai I. Resch-Dukai II. dr. Sumacher Jónás felállítású csapatai kezdték Szamosi és Heling bírák vezetésével. Gyenge mérkőzés után, mely helyenként durvaságokban tarkított a második és harmadik harmadban kimerült Palicsi SK 7:1-es vereségével végződött (1:1, 4:0, 2:0) harmadok után.

A harmadok szünetében a BKE műkorcsolyázói Papp Márta, Pajzs Magda, Halászi Évi, Tetrák Elemér tudásuk csillogtatásával, Parády házaspár táncszámaival, Matusek Zsuzsi, Molnár Rudolf vegyes páros korcsolya számaival gyönyörködtette a publikumot.

A műsor legizgalmasabb száma a BBTE: Monostori-dr. Fencsi-Helmeci, Miklós, Szamosi csere: dr. Mihályfi, Dengl, Rendi és a Kassai VSC: Ekeházi-Szesztai, Nepko, Forgács, Bandák, Papik csere: Szkrejszina, Valig, Körtvényesi összeállítású jégkorong csapat összecsapása volt, amit dr. Biró és Minder vezettek. A felvidéki csapat lelkesedése nem tudott megbirkózni a fővárosiak nagy tudásával és 2:0, 5:0, 2:0 harmadok után 9:0-ás vereséggel hagyták el a játéktérrel.

Ezek szerint a BBTE és a Kolozsvári KE kerültek be a döntőbe a Kassai VSC és

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

INFORMATION

Ich möchte Drucksachen aufgeben.
Bitte, mein Herr, wo Sie die Aufschrift sehen, dort gibt man Ihnen jede Auskunft.

Danke.
Wieviel muß ich, bitte, für Reklamp... zahlen?
Sind sie adressiert an jemanden?
Nein.
Ein Pfennig pro Stück.

Nyomatványokat szeretnék feladni.

Kérem, uram, ahol a felírást látja, ott Onnek minden felvilágosítást megadnak.

Köszönöm.

Mennyit kell fizetnem, kérem szápen, reklámlevelezőlapokért?

Valakinek vannak címeze?

Nem.

Egy Pfennig darabja.

Szószedet

stören, -te, h. -t	zavarni	die Postanweisung,	
entsetzlich	borzasztó, szörnyű	-en	postautalvány
der eingeschriebene Brief	ajánlott levél	der Aufgabeschein,	feladóvevény
		-s, -e	

a Palicsi SK pedig a harmadik helyért mérik össze erejüket.

Este nyolc órakor az Abázia kávéházban társasvacsorát rendeztek a vendégek tiszteletére, amelyen dr. bajsai Vojnits Aladár kultúratanácsnok üdvözölte a műkorcsolyázókat és a korongozókat.

A kishegyesi Bocskai SK helyzete

A kishegyesi Bocskai most tartotta közgyűlését. A jelentések rávilágítottak az egyesület helyzetére. Oláh Béla elnök ismertette az elmúlt évben kifejtett működést. A vezetőség mindent elkövetett, hogy feladatát teljesítse. A múlt év ráfizetésével végződött. A MLSZ-től 600 pengő gyors segélyt kaptak, ezt öltöző felépítésére fordították. A felmentvény megadása után a következő vezetőséget választották meg. Elnök: Oláh Béla, ügyvezetőelnök: Halász Ferenc, alelnökök: Nagy Kelemen, Diener Róbert és Raffay Péter, intézők: Nagy Lajos és Trébusz Miklós, titkár: Horváth József, 1 pénztárnok: idősb. Kurin István II. pénztárnok: Brezovszki Dezső, ellenőrök: Faragó Mátyás és ifj. Kurin István, egyesü-

leti orvos: Dr. Majláth József, háznagy: Cellik Károly, pályagondnok: Faragó János választmányi tagok: Trébusz Miklós, Sipos Lajos, Komáromi Lajos, Trébusz Vilmos, Kovács István, Trébusz György, Burián Péter, Hermez Barnabás, ifj. Szöke Ruffi, Csöke Ferencz, Tóth Péter, idősb. Szabó János, Gálik Mihály, Ikotin József, Paróczi András, Horváth Béla, Szent Imre, Szlivka Mihály, Fabó János, Horváth György, Kajmár Antal, Sipos Béla és Faragó Emil, póttagok: Acsai Béla és Lassu Sándor, végleges bizottság elnöke: ifj. Halasi Pál és Horváth Károly, tagjai: ifj. Csöke Ferenc, Elek László, Tóth Mihály, Matin Lajos, Szabó János, Csöré Antal, Süli Imre és Dudás Géza.

Zomborban is megalakult a KISOK. A zombori gimnázium növendékei sportegyesület alakítottak és beléptek a KISOK-ba. A sportegylet megalakulását a diákság Magassy Antal igazgatónak köszönheti, aki mindent megtesz a diákok érdekében. A diákok sportját Kovács Géza tanár és Fenyvesi Anna tanárnő irányítják. Az egyesület elnöke Fernbach Mihály, alelnöke várszeghy, titkára Szabadka, helyettese Keller, pénztárosa Szalai.

(11)

A titkok folyosója

A „Délvidék” eredeti regénye • Irta: Kozma Béla

Arlingtont előntötte ah arag.

— Az egész távirat-ügy tehát csak kitalálás, ami arra volt jó, hogy ürügyet szolgáltatson a sürgős utazásra!

A detektív hallgatott, de részvételteljes pillantással figyelte a lord arcát, amelyen ebben a pillanatban végigviharzott annak a lelki harcnak a tükröképe, mely bennsősíjében a lesújtó hír hallatára végbement.

— Tehát repülőgépen szállították el, miután az utipoggyászok között ügyesen kicsempészték! — csattant föl újból Arlington hangja.

— Tulságosan messzire megy következtéseiben milord. Én már ennek is utána jártam. A lady és hűga csomagjai között egyetlen egy sem volt, amelynek méretei akárcsak megközelítőleg egyeztek volna a szobor terjedelmével. Két kisebb és két nagyobb kiegészítővel utaztak, ezek tartalmát nekem John és Ketty ugyaszólván az utolsó darabig elsorolták: csupa ruhanemű és toalet-tárgy, meg néhány könyv. De különben is, a négy táskát térfogatuk együttesen sem teszi ki a szobor terjedelmének felét. Tehát még darabokra törve sem szállíthatók volna el.

— Akkor hova tették a szobrot?

— Ha erre a kérdésre feleletet kapunk, akkor már vissza is szereztük. Bár én nem tartanám kizártnak azt sem, hogy erre nem fog sor kerülni.

Arlington hangja úgy csapott a detektívre, mint valami támadás. Patterson azonban nem hátrált meg, hanem most már emeltebb hangon folytatta:

— Ellenkezőleg! Azt hiszem, hogy erre nem is lesz szükség, annál az egyszerű oknál fogva, mert el sem vitték.

Arlington hangja most valahonnan nagyon mélyről és szomorú fátyvolozottsággal szólalt meg:

— Miszter Patterson — mondotta — én ezen a délutánon életem legkritikusabb, mondhatnám: letragikusabb pillanatait élem át. Ezt az ön elméért, bizonyítékai okozták. Nem hiszem tehát, hogy ez a pillanat alkalmas lenne életem gyártására. A szobor sajnos eltűnt, következőképpen tehát ezt valakinek el kellett lopnia.

— Eltűnt, ez igaz, ez azonban csak azt jelent, hogy eltűntették. Ez még nem föltétlenül azonos fogalom a lopással... Minthogy ugyanis két nap óta sem ön, sem én nem tudunk elfogadható magyarázatot találni arra: hogyan lehettek az ki a bezárt palotából, és minthogy az elszállításnak semmi nyomát nem találtuk, kézenfekvő az a föltevés, hogy esetleg ki sem vitték a házból. Talán csak elrejtették, valahol itt, az épületben.

— Ez a föltelezés képtelenség. Én ismerem ennek a palotának minden zugát, átkutatam már mindent. Hogy az ön tegnapi szavaival éljek: nem egy zsebóra tűnt el, hanem egy két méter magas, több mázsa súlyú szobor. Ezt pedig csak úgy eldugni, elrejtetni mégsem lehet. Különböző módok adok önnek rá, hogy erről saját tapasztalata alapján is meggyőződést szerezzen. Átkutathat mindent... a feleségem és sógornóm szobáit és szekrényeit is természetesen... Tessék a kulcsok...

Patterson szótlanul de elégedetten vette át a kulcs-csomót és John kíséretében újból és a legnagyobb alaposággal átkutatta a palota minden zegé-zugát. Még a padlásra is fölmentek és az alagsort is bejárták. A hosszúra nyúlt ku-

tatást mindössze annyi eredménnyel járt, hogy Pattersonnak sikerült lady Arlington szekrényében megtalálnia azt a bizonyos kék sálát. A sekvemfoslánnyal való összehasonlítás csak még kétségtelenebbé tette azt a megállapítást, hogy a ládában talált sálak csakugyan belőle származnak. A szobornak azonban sehol semmi nyoma, pedig a parkot is átkutatták és még a talajt is megvizsgálták: nincs-e valahol nyomára friss ásásnak?

Leverten, a kudarc által lehangelve nyitott be Patterson újra Arlington dolgozószobájába. A lordot kezébe hajtott fejjel, gondolatokba merülve találta. Amikor fölnevelt, Patterson úgy találta, hogy ezalatt a rövid idő alatt szinte esztendőket öregedett. Amint fölemelkedett íróasztala mellől, fakó arcával és görnyedt háttal valóságilag megrokkant aggasztván benyomását keltette.

— A szobor csakugyan nincs itt. Sem a palotában sem a parkban nem találtuk nyomát — mondotta a detektív átnyitva a kulcs-csomót. Minthogy azonban a lord nem felelt semmit, Patterson megkockáztatta a kérdést:

— Kivánia milord, hogy folytassam a nyomozást?

Arlington egy pillanatig a kérdezőre meredt, majd hirtelen kiegyenesedett és ökölszorított jobbával az asztalra nehezdedve vilámló szemekkel, határozott hangon válaszolta:

— Nem! A fáradságát köszönöm, de most már majd magam fogom folytatni. Én magam! Patterson adatai megsemmisítő hatással voltak Arlingtonra. Úgy érezte, hogy a szörnyű fölfedezés egy világot döntött romba a lelkében. Azt a világot, amely számára immár két hónap óta az egyedüli életkeretét jelentette, hogy a mely nélkül elképzelhetetlen volt számára a létezés, ennek a világnak a középpontja Marion volt.

Folytatása következik.

Apróhirdetés

Férfi fodrászsegédet, ha lehet öregebbet és rendezet rögtön felvesz Kummerkramer. a-1170-f

SPORT

Pazar sportélményt nyújtott a Palicsi SK vasárnapi „Visszatérés” bajnoksága

Vasárnap a Palicsi fürdő női uszodájának jegén került lebonyolításra a »Visszatérés-bajnokság» első mérkőzése. A kemény hideg ellenére mintegy hatszáz néző élvezte végig a versenyt, amely pazar sportélményt nyújtott.

A Budapesti Korcsolyázó Egylet kiváló képességű műkorcsolyázói a BBTE, Kolozsvári K.E., Kassai VSC és a rendező Palicsi SK jégkorongcsapata szerepelt a műsoron, amit a Kolozsvári KE: dr. Biró-Adorján, Koska-Antoni, Ince, Mészáros, csere: Holán, Vásárhelyi, Talif és a Palicsi SK: Szegő-Dukai I. Resch-Dukai II. dr. Sumacher Jónás felállítású csapatai kezdtek Szamosi és Helling bírák vezetésével. Gyenge mérkőzés után, mely helyenként durvaságokban tarkított a második és harmadik harmadban kimerült Palicsi SK 7:1-es vereségével végződött (1:1, 4:0, 2:0) harmadok után.

A harmadik szünetében a BKE műkorcsolyázói Papp Márta, Pajzs Magda, Halász Évi, Tetrák Elemér tudásuk csillogtatásával, Parády házaspár táncszámaival, Matusek Zsuzsi, Molnár Rudolf vegyes páros korcsolya számaival gyönyörködtette a publikumot.

A műsor legizgalmasabb száma a BBTE: Monostori-dr. Fencsi-Helmeci, Miklós, Szamosi csere: dr. Mihályfi, Dengl, Rendi és a Kassai VSC: Ekeházi-Szesztai, Nepko, Forgács, Bandák, Papik csere: Szkrejszina, Valig, Körtvényesi összeállítású jégkorong csapat összecsapása volt, amit dr. Biró és Minder vezettek. A felvidéki csapat lelkesedése nem tudott megbirkózni a fővárosiak nagy tudásával és 2:0, 5:0, 2:0 harmadok után 9:0-ás vereséggel hagyták el a játéktérrel.

Ezek szerint a BBTE és a Kolozsvári KE kerültek be a döntőbe a Kassai VSC és

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

INFORMATION

Ich möchte Drucksachen aufgeben. Bitte, mein Herr, wo Sie die Aufschrift sehen, dort gibt man Ihnen jede Auskunft.

Danke.

Wieviel muß ich, bitte, für Reklamp... zahlen?

Sind sie adressiert an jemanden?

Nein.

Ein Pfennig pro Stück.

Nyomatványokat szeretnék feladni.

Kérem, uram, ahol a felírást látja, ott Onnek minden felvilágosítást megadnak.

Köszönöm.

Mennyit kell fizetnem, kérem szápen, reklámlevelezőlapokért?

Valakinek vannak címezve?

Nem.

Egy Pfennig darabja.

Szószedet

stören, -te, h. -t
entsetzlich
der eingeschriebene
Brief

zavarni
borzasztó, szörnyű
ajánlott levél

die Postanweisung,

-en

der Aufgabeschein,

-s, -e

postautalvány

feladóvevény

a Palicsi SK pedig a harmadik helyért mérkőzött össze erejükkel.

Este nyolc órakor az Abázia kávéházban társasvacsorát rendeztek a vendégek tiszteletére, amelyen dr. bajsai Vojnits Aladár kultúratanácsnok üdvözölte a műkorcsolyázókat és a korongozókat.

A kishegyesi Bocskai SK helyzete

A kishegyesi Bocskai most tartotta közgyűlését. A jelentések rávilágítottak az egyesület helyzetére. Oláh Béla elnök ismertette az elmúlt évben kifejtett működést. A vezetőség mindent elkövetett, hogy feladatát teljesítse. A múlt év ráfizetésével végződött. A MLSZ-től 600 pengő gyors segélyt kaptak, ezt öltöző felépítésére fordították. A felmentvény megadása után a következő vezetőséget választották meg. Elnök: Oláh Béla, ügyvezetőelnök: Halász Ferenc, alelnökök: Nagy Kelemen, Diener Róbert és Raffay Péter, intézők: Nagy Lajos és Trébusz Miklós, titkár: Horváth József, 1 pénztárnok: idős. Kurin István II. pénztárnok: Brezovszki Dezső, ellenőrök: Faragó Máttyás és ifj. Kurin István, egyesü-

leti orvos: Dr. Majláth József, háznagy: Cellik Károly, pályagondnok: Faragó János választmányi tagok: Trébusz Miklós, Sipos Lajos, Komáromi Lajos, Trébusz Vilmos, Kovács István, Trébusz György, Burián Péter, Hermecz Barnabás, ifj. Szöke Ruffi, Csöke Ferencz, Tóth Péter, idős. Szabó János, Gálik Mihály, Ikotin József, Paróczi András, Horváth Béla, Szent Imre, Szliyka Mihály, Fabó János, Horváth György, Kajmár Antal, Sipos Béla és Faragó Emil, póttagok: Acsai Béla és Lassu Sándor, vizsgáló bizottság elnöke: ifj. Hajas Pál és Horváth Károly, tagjai: ifj. Csöke Ferenc, Elek László, Tóth Mihály, Matin Lajos, Szabó János, Csöré Antal, Süli Imre és Dudás Géza.

Zomborban is megalakult a KISOK. A zombori gimnázium növendékei sportegyesületet alakítottak és beléptek a KISOK-ba. A sportegyesület megalakulását a diákság Magassy Antal igazgatónak köszönheti, aki mindent megtesz a diákok érdekében. A diákok sportját Kovács Géza tanár és Fenyvesi Anna tanárnő irányítják. Az egyesület elnöke Fernbach Mihály, alelnöke várszeghy, titkára Szabadka, helyettese Keller, pénztárosa Szalai.

(11)

A titkok folyosója

A „Délvidék” eredeti regénye • Irta: Kozma Béla

Arlingtonot előntötte ah arag. — Az egész távirat-ügy tehát csak kitalálás, ami arra volt jó, hogy ürügyet szolgáltatasson a sürgős utazásra!

A detektív hallgatott, de részvételteljes pillantással figyelte a lord arcát, amelyen ebben a pillanatban végigviharzott annak a lelki harcnak a tükröképe, mely bennsőjében a lesújtó hír hallatára végbement.

— Tehát repülőgépen szállították el, miután az utipoggyászok között ügyesen kicsempésztek! — csattant föl újból Arlington hangja.

— Tulságosan messzire megy következtéseiben milord. Én már ennek is utánajártam. A lady és huga csomagjai között egyetlen egy sem volt, amelynek méretei akárcsak megközelítőleg egyeztek volna a szobor terjedelmével. Két kisebb és két nagyobb kiegészítővel utaztak. Ezek tartalmát nekem John és Kettv ugyszólván az utolsó darabig elsorolták: csupa ruhanemű és toalett-tárgy, meg néhány könyv. De különben is, a négy táskát térfogata együttesen sem teszi ki a szobor terjedelmének felét. Tehát még darabokra törve sem szállíthaták volna el.

— Akkor hova tették a szobrot?

— Ha erre a kérdésre feleletet kapunk, akkor már vissza is szereztük. Bár én nem tartanám kizártnak azt sem, hogy erre nem fog sor kerülni.

Arlington hangja úgy csapott a detektívre, mint valami támadás. Patterson azonban nem hátrált meg, hanem most már emeltebb hangon folytatta:

— Ellenkezőleg! Azt hiszem, hogy erre nem is lesz szükség, annál az egyszerű oknál fogva, mert el sem vitték.

Arlington hangja most valahonnan nagyon mélyről és szomorú fátvolozottsággal szólalt meg:

— Míster Patterson — mondotta — én ezen a délutánon életem legkritikusabb, mondhatnám: letragikusabb pillanatait élem át. Ezt az ön elémtárt bizonyítékai okozzák. Nem hiszem tehát, hogy ez a pillanat alkalmas lenne élcek gyártására. A szobor sajnós eltűnt, következképpen tehát ezt valakinek el kellett lopnia.

— Eltűnt, ez igaz, ez azonban csak azt jelent, hogy eltűntették. Ez még nem föltétlenül azonos fogalom a lopással... Minthogy ugyanis két nap óta sem én, sem én nem tudunk elfogadható magyarázatot találni arra: hogyan lophatták azt ki a bezárt palotából, és minthogy az elszállításnak semmi nyomát nem találtuk, kézenfekvő az a föltevés, hogy esetleg ki sem vitték a házból. Talán csak elrejtették, valahol itt, az épületben.

— Ez a föltételezés képtelenség. Én ismerem ennek a palotának minden zugát, átkutatam már mindent. Hogy az ön tegnapi szavaival éljek: nem egy zsebóra tűnt el, hanem egy két méter magas, több mázsa súlyú szobor. Ezt pedig csak úgy eldugni, elrejtetni mégsem lehet. Különböző módok adok önnek rá, hogy erről saját tapasztalata alapján is meggyőződést szerezzen. Átkutathat mindent... a feleségem és sógornóm szobáit és szekrényeit is természetesen... Tessék a kulcsok...

Patterson szótlanul, de elégedetten vette át a kulcs-csomót és John kíséretében újból és a legnagyobb alaposággal átkutatta a palota minden zegét-zugát. Még a padlásra is fölmentek és az alagsort is bejárták. A hosszúra nyúlt ku-

latót mindössze annyi eredménnyel járt, hogy Pattersonnak sikerült lady Arlington szekrényében megtalálnia azt a bizonyos kék sálat. A selevemfoslánnal való összehasonlítás csak még kétségtelenebbé tette azt a megállapítást, hogy a ládában talált szálak csakugyan belőle származnak. A szobornak azonban sehol semmi nyoma, pedig a parkot is átkutatták és még a talajt is megvizsgálták: nincs-e valahol nyoma friss ásásnak?

Leverten, a kudarc által lehangozva nyitott be Patterson újra Arlington dolgozószobájába. A lordot kezébe hajtott fejével, gondolatokba merülve találta. Amikor fölneézett, Patterson úgy találta, hogy ezalatt a rövid idő alatt szinte esztendőket öregedett. Amint fölemelkedett íróasztala mellől, fakó arcával és görnyedt háttal valóságos megrökkant aggastván benyomást keltette.

— A szobor csakugyan nincs itt. Sem a palotában sem a parkban nem találtuk nyomát — mondotta a detektív átnyújtva a kulcs-csomót. Minthogy azonban a lord nem felelt semmit, Patterson megkockáztatta a kérdést:

— Kívánja milord, hogy folytassam a nyomozást?

Arlington egy pillanatig a kérdezőre meredt, majd hirtelen kiegyenesedett és ökölszorított jobbival az asztalra nehezdedve vilámló szemekkel, határozott hangon válaszolta:

— Nem! A fáradságát köszönöm, de most már majd magam fogom folytatni. Én maéram! Patterson adatai megsemmisítő hatással voltak Arlingtonra. Úgy érezte, hogy a szörnyű fölfedezés egy világot döntött romba a lelkében. Azt a világot, amely számára immár két hónap óta az egyedüli életkeretét jelentette, hogy amely nélkül elképzelhetetlen volt számára a létezés, ennek a világnak a középpontja Marion volt.

Folytatása következik.

Apróhirdetés

Férfi fodrászsegédet, ha lehet öregebbet és rendezet rögtön felvesz Kummerkramer. a-1170-f